

BUDAPEST II. KERÜLETI II. RÁKÓCZI FERENC GIMNÁZIUM

FELVÉTELI TÁJÉKOZTATÓ

2021/2022

OM azonosító: 035222

Telephely kód: 003

A vírushelyzet miatt nem tartjuk meg a beiskolázási szülői értekezletet sem és a nyílt napok is elmaradnak.

A felvételi eljárás menetéről és gimnáziumunk képzési területeiről ebből a felvételi tájékoztatóból juthatnak információhoz. A legfontosabb aktuális teendőkről a honlapunk „FELVÉTELI” menüpontjában olvashatnak. Ugyanott válaszolunk a gyakran ismételt kérdésekre is (GYIK).

Kérjük, csak abban az esetben telefonáljanak, ha a kérdéseikre a fenti lehetőségek egyikében sem találnak egyértelmű választ!

Elérhetőségeink:

1024 Budapest, Keleti Károly u. 37.

Tel.: 212-29-95, 316-25-02

e-mail: felveteli@budai-rfg.sulinet.hu

<http://www.budai-rfg.hu>

Iskolánkról...

Iskolánk, amely Buda egyik legrégebbi gimnáziuma, a Széll Kálmán térről és a Margit-hídtól egyaránt könnyen megközelíthető helyen, a Rózsadomb tövében található. 2006-ban épületünk újjászületett, így a XXI. század középiskolájában folytathatjuk a tanulást. A több, mint 330 éve alapított intézményünk büszke a hagyományaira és a korszerű pedagógiai módszereket alkalmazó innovatív tantestületére.

Diákjainkat a kétszintű érettségi vizsgára készítjük fel. A felkészítésben kiemelt figyelmet fordítunk az együttműködési készségekre, a kreatív problémamegoldásra, az attitűd formálásra, az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikációra. Rendszeresen alkalmazunk digitális eszközöket, ehhez az Office 365 alkalmazásait választottuk intézményi platformnak, itt történik az iskolai kommunikáció és részben a tanulás is. A képzési idő során kialakítjuk a diákok önálló felelősségét a tanulási folyamatban, amit az esetleges digitális munkarendben is megerősítünk. A szülők visszajelzései szerint kiválóan működünk a digitális térben is, mint iskola. Folyamatosan támogatjuk diákjaink hatékony tanulását, projekteket, témaheteket szervezünk fejlődésük érdekében.

A nyelvi előkészítő osztályokban tantárgyi keretek között fejlesztjük a pénzügyi és vállalkozói kompetenciát, amelyet témahetek keretében minden osztályunkban igyekszünk kialakítani. Emellett kiemelt figyelmet kap diákjaink pályaorientációs segítése, amely a felsőoktatásba történő belépésüket hivatott támogatni.

Intézményünk az ELTE külső gyakorlóhelye és a PPKE partneriskolája, valamint az örökös „Ökoiskola” címet viseli. Az Oktatási Hivatal másodszor adományozott bázisiskola címet számunkra, 2020-ban. Iskolánk bekapcsolódik a Telenor HIPERSULI és a Microsoft Showcase School Programba.

A 9. évfolyamon második idegen nyelvként a kezdő szintről induló francia, spanyol, olasz, vagy latin nyelv választható (a 0008 Tehetséggondozó program keretében a német nyelv is). Külföldi partnerkapcsolatokat ápolunk virginiai (USA), németországi, finn és kárpátaljai iskolákkal. Rendszeresen utaznak diákjaink Strasbourgba és Brüsszelbe, hogy jobban megismerjék az EU Parlament működését.

A diákéletet sok tanórán kívüli program színesíti, ezek közül is kiemelkedik a Gólyaest, a Rákóczi Kincsestár, a Rákóczi Night és a Rákóczi nap.

Induló tagozataink:

Négy évfolyamos képzés	EMELT BIOLÓGIA Tagozatkód: 0005	EMELT RAJZ Tagozatkód: 0006	EU PROFILÚ OSZTÁLY Tagozatkód: 0007
Nyelvi előkészítő osztály (4+1 évf.)	HALADÓ ANGOL Tagozatkód: 0003	HALADÓ NÉMET Tagozatkód: 0004	
Hat évfolyamos képzés	HUMÁN PROFILÚ PROGRAM Tagozatkód: 0001	REÁL PROFILÚ PROGRAM Tagozatkód: 0002	
Hét évfolyamos (6+1 nyelvi előkészítő képzés)	TEHETSÉGGONDOZÓ PROGRAM Tagozatkód: 0008		

A követelményekről a felvételi pontszámításról a képzési területekenti részletes leírásban olvashatnak:

HAT ÉVFOLYAMOS PROGRAM
HUMÁN PROFILÚ PROGRAM (tagozatkód: 0001)

A művészetek, az irodalom és a történelem iránt érdeklődő, olvasni vágyó diákoknak ajánlott. Az erre a programunkra jelentkező gyerekek emelt szinten tanulják a magyart és a történelmet. Létszám: 15 fő

Felvételi eljárás:

- hozott pontszám számítása
- központi írásbeli felvételi vizsga (magyar és matematika),
- szóbeli felvételi vizsga magyar nyelv és irodalom tantárgyból

Magyar: A szóbeli felvételi vizsgán építünk a magyar irodalom 6. osztály közepéig terjedő ismeretanyagára. Vizsgáljuk a tanuló olvasási és szövegértési képességét, lényeglátását, logikus gondolkodását, általános műveltségét, olvasottságát, kreativitását és kommunikációs készségét.

Szövegismereti minimum (memoriterek – a generációk közös tudása): *Petőfi Sándor: Az alföld (1-3. és 12. versszak); János vitéz (I/1-3. és a 6. versszak; XIII/13-14.versszak; XXVI/1. versszak; XXVII/10.,11. versszak); Arany János: Toldi (Előhang 1. versszak; I/3.,6-7. versszak; III/7. versszak; IV/4. versszak; XII/20. versszak); A walesi bárdok (1-6. versszak); Rege a csodaszarvasról (1-4; „27-30. valamint az 52-53. versszak). **Lásd: melléklet a felvételi tájékoztató végén!***

A fentiekén kívül még egy szabadon választott vers három-négy versszaka.

Az elmondott szövegrész jelentésének értelmezése, szerepe a mű egészében.

Műfajismereti fogalmak: próza és vers; műnemek: epika, líra; népköltészeti alkotás, műköltészeti alkotás; műfajok: mese, monda, ballada, életkép, elbeszélő költemény, regény, novella.

Nyelvtani ismeretkörök: hangtani alapfogalmak, szóelemek, szófajok (főnév, melléknév, számnév, ige, névmás), helyesírási alapismeretek, szinonimák keresése, felismerése, szólások, közmondások

Várható feladattípusok: Előre nem ismert szöveg önálló elolvasása és értelmezése (erre felkészülési időt biztosítunk); az olvasott szöveg hangos felolvasása és értelmezése, a szöveghez kapcsolódó műfaji és nyelvtani kérdések megválaszolása, szavaltat (memoriter, értelmezés), irodalmi tájékozottság, olvasottság.

Felvételi pontszám számítása:

az általános iskola 5. év végi és 6. félévi eredményei alapján*:	max. 50 pont
a központi írásbeli vizsga eredményei alapján:	
olvasás-szövegértés:	max. 50 pont
matematika:	max. 75 pont**
a szóbeli felvételi vizsga során elért eredménye alapján: magyar nyelv és irodalom, olvasás –szövegértés	max. 25 pont
Összesen:	max. 200 pont

*A pontszámot magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, természetismeret vagy földrajz, vagy biológia tárgyak eredményeiből számítjuk (tantárgyi átlagok összege), de a jelentkezési lapon a bizonyítványban, ill. a félévi értesítőben szereplő valamennyi osztályzatot fel kell tüntetni!

A szöveges értékelést csak számszerű osztályzattá átszámítva tudjuk figyelembe venni. Az átváltást minden esetben az általános iskolából kell kérni.

** A matematika központi írásbeli vizsga pontszámát 1,5-es szorzóval számítjuk át a helyi felvételi pontszám megállapításához.

Első idegen nyelv: angol vagy német nyelv. **Kezdő csoport nincs, az általános iskolában tanult idegen nyelvet kell folytatni!** A nyelvi csoportokat szintfelmérő teszt eredménye alapján alakítjuk ki.

HÉT ÉVFOLYAMOS PROGRAM
TEHETSÉGGONDOZÓ (tagozatkód: 0008)

A *hét évfolyamos* képzésben nyelvi előkészítő évfolyammal kiegészített hat évfolyamos tehetséggondozó programot valósítunk meg a logikusan gondolkodó, jó kommunikációs készségű diákok számára.

Az *emelt szintű angol* nyelvi képzés mellett a tehetségfejlesztés megalapozására fókuszálunk az 1. évben, és a tehetségfejlesztésre az azt követő 6 tanév során az érettségig. Az alapozó szakaszban latin nyelvet is tanítunk. Az anyanyelvi, a matematikai, az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése mellett kiemelten kezeljük a szociális kompetenciák fejlesztését és az egészséges életmódra nevelést. Létszám: 30 fő

Első idegen nyelv: Kezdő csoport nincs. A képzésre csak az általános iskolában megszerzett angol nyelvtudással lehet jelentkezni! Az induló osztály nyelvi csoportjait szintfelmérő teszt eredménye alapján alakítjuk ki.

A **második idegen nyelv** (német, francia, spanyol, olasz, latin) oktatása a harmadik évtől kezdő szintről indul.

Felvételi eljárás:

- hozott pontszám számítása
- központi írásbeli felvételi vizsga (magyar és matematika),
- szóbeli felvételi vizsga magyar nyelv és irodalom tantárgyból

Magyar: A szóbeli felvételi vizsgán építünk a magyar irodalom 6. osztály közepéig terjedő ismeretanyagára. Vizsgáljuk a tanuló olvasási és szövegértési képességét, lényeglátását, logikus gondolkodását, általános műveltségét, olvasottságát, kreativitását és kommunikációs készségét.

Szövegismereti minimum (memoriterek – a generációk közös tudása): *Petőfi Sándor: Az alföld (1-3. és 12. versszak); János vitéz (I/1-3. és a 6. versszak; XIII/13-14.versszak; XXVI/1. versszak; XXVII/10.,11. versszak); Arany János: Toldi (Előhang 1. versszak; I/3.,6-7. versszak; III/7. versszak; IV/4. versszak; XII/20. versszak); A walesi bárdok (1-6. versszak); Rege a csodaszarvasról (1-4; „27-30. valamint az 52-53. versszak).* **Lásd: melléklet a felvételi tájékoztató végén!**

A fentiekén kívül még egy szabadon választott vers három-négy versszaka.

Az elmondott szövegrész jelentésének értelmezése, szerepe a mű egészében.

Műfajismereti fogalmak: próza és vers; műnemek: epika, líra; népköltészeti alkotás, műköltészeti alkotás; műfajok: mese, monda, ballada, életkép, elbeszélő költemény, regény, novella.

Nyelvtani ismeretkörök: hangtani alapfogalmak, szóelemek, szófajok (főnév, melléknév, számnév, ige, névmás), helyesírási alapismeretek, szinonimák keresése, felismerése, szólások, közmondások

Várható feladattípusok: Előre nem ismert szöveg önálló elolvasása és értelmezése (erre felkészülési időt biztosítunk); az olvasott szöveg hangos felolvasása és értelmezése, a szöveghez kapcsolódó műfaji és nyelvtani kérdések megválaszolása, szavalat (memoriter, értelmezés), irodalmi tájékozottság, olvasottság.

Felvételi pontszám számítása:

az általános iskola 5. év végi és 6. félévi eredményei alapján*:	max. 50 pont
a központi írásbeli vizsga eredményei alapján:	
olvasás-szövegértés:	max. 50 pont
matematika:	max. 75 pont**
a szóbeli felvételi vizsga során elért eredménye alapján magyar nyelv és irodalom, olvasás –szövegértés:	max. 25 pont
Összesen:	max. 200 pont

*A pontszámot magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika, természetismeret vagy földrajz, vagy biológia tárgyak eredményeiből számítjuk (tantárgyi átlagok összege), de a jelentkezési lapon a bizonyítványban, ill. a félévi értesítőben szereplő valamennyi osztályzatot fel kell tüntetni!

A szöveges értékelést csak számszerű osztályzattá átszámítva tudjuk figyelembe venni. Az átváltást minden esetben az általános iskolából kell kérni.

** A matematika központi írásbeli vizsga pontszámát 1,5-es szorzóval számítjuk át a helyi felvételi pontszám megállapításához.

RÉSZLETES FELVÉTELI ELJÁRÁS

A vírushelyzet miatt nem tartjuk meg a beiskolázási szülői értekezletet sem és a nyílt napok is elmaradnak.

A felvételi eljárással kapcsolatosan és gimnáziumunk képzési területeiről ebből a felvételi tájékoztatóból juthatnak információhoz. A legfontosabb aktuális teendőkről a honlapunk „FELVÉTELI” menüpontjában olvashatnak. Ugyanott válaszolunk a gyakran ismételt kérdésekre is (GYIK).

Kérjük, csak abban az esetben telefonáljanak, ha a kérdéseikre a fenti lehetőségek egyikében sem találnak egyértelmű választ!

Az iskolánk bármely programjára jelentkező diáknak **részt kell vennie** az egységes központi írásbeli felvételi vizsgán magyar és matematika tantárgyakból.

Információk a központi felvételit iskolánkban megíró tanulók számára:

Jelentkezési határidő az egységes központi írásbeli vizsgára: 2020. december 4. (péntek). A jelentkezési lapot ahhoz az iskolához kell benyújtani, ahol a tanuló az írásbeli vizsgát meg kívánja írni. Ez nem feltétlenül azonos azzal az intézménnyel, ahol továbbtanulni kíván. Érdemes a lakóhelyhez közeli intézményt választani.

A jelentkezési lapot az általános iskola biztosítja, de letölthető az OH honlapjáról (www.oktatas.hu). A **sajátos nevelési igényű** diákok számára a központi írásbeli felvételi vizsga során az illetékes szakértői bizottság, illetve a nevelési tanácsadó által kiadott szakértői véleményben foglaltak szerinti feltételeket biztosítjuk. Ennek az igénybevételéhez a szülő írásos kérelmét és a felvételi időszakra érvényes szakértői vélemény másolatát kérjük csatolni a központi írásbeli vizsgára benyújtott jelentkezési laphoz! Nkt. 51.§ (5). A helyesírás értékelése alól felmentett tanulók dolgozatait külön központi javítókulcs szerint javítjuk, értékeljük.

A központi írásbeli felvételi vizsga időpontja: 2021. január 23. (szombat) 10 óra.

Helye: Bp. II. ker. Keleti Károly u. 37. Kérünk mindenkit, hogy legalább 15 perccel a vizsga kezdete előtt fényképes személyazonosító igazolvánnyal (diákigazolvány, személyi igazolvány, stb.) jelenjen meg! Felszerelés: kék vagy fekete golyóstoll, ceruza, körző, vonalzó, radír.

Pótló központi írásbeli időpontja: 2021. január 28. (csütörtök) 14 óra (csak orvosi igazolással).

A központi írásbeli megtekintése: 2021. január 29. (péntek) 8-16 óráig (II. emelet 221).

Észrevétel tehető írásban: 2021. február 1. (hétfő) 8-16 óráig, a titkárságon.

A központi írásbeli eredmények személyes átvétele: a megtekintés napján vagy legkésőbb 2021. február 8-án, (hétfő) 8-16 óráig a titkárságon. Azoknak is át kell venniük az eredményüket, akik később a jelentkezési lapjukat iskolánkba adják be!

Információk az iskolánkba jelentkezők számára:

Jelentkezési határidő az iskolánkba: 2021. február 19-ig. A bizonyítványban, az 5-7. osztályban, ill. 8.-ban a félévi értesítőben szereplő valamennyi osztályzatot fel kell tüntetni! A jelentkezési laphoz kötelezően kérjük csatolni a központi írásbeli eredményeit tartalmazó ***Értékelő lap*** fénymásolatát, SNI-s jelentkező esetén a szakértői bizottság – a felvételi eljárás időszakában érvényes - szakvéleményének másolatát, valamint az annak figyelembe vételét kezdeményező szülői kérelmet!

Az eredményekről való tájékoztatás az oktatási azonosító, vagy – kérésre - jelige használatával történik!

A szóbeli felvételi vizsgák időpontja: 2021. márc. 3 - március 9. 8.00-18.00

A szóbeli vizsga beosztása 2021. február 26-án 14 órától tekinthető meg a honlapunkon.

Pótfelvételi időpont: 2021. március 11. (csüt.) (csak orvosi igazolást fogadunk el).

Iskolai képességvizsgálat minden rajz tagozatra jelentkezőnek (NEM KÜLDÜNK KÜLÖN ÉRTESÍTŐT!!): 2021. február 24. (szerda) 14.00-15.30; helye: a kijelölt tantermekben.

Rajzlap, rajtábla, rajzeszközök szükségesek!

Pótnap orvosi igazolással: márc. 1. (hétfő) 14.00 – 15.30.

FIGYELEM! (A képességvizsgán való megfelelés a felvétel feltétele, de a felvehető tanulók rangsorolásában nem játszik szerepet).

Felvételi pontszám számítása: az adott képzési területeknél olvasható.

Ha az **SNI-s tanuló** - a szakértői véleményben foglaltak alapján - valamely tárgyból mentesül a központi írásbeli vizsgán való részvétel alól, a vizsgán megírt tantárgyból elért, az értékelő lapon szereplő pontszámát duplázzuk. Ha a tanuló teljesítményét – a szakértői vélemény alapján – az általános iskolában valamely - beszámítandó - tárgyból nem értékelték, a hozott pontjait a többi tárgy osztályzataiból arányosítással állapítjuk meg.

Az ideiglenes felvételi jegyzék a honlapunkon tekinthető meg 2021. március 16-tól.

Ha a tanuló teljesítette a felvételi követelményeket, **az azonos teljesítményt elérő tanulók** közül a rangsor elkészítésénél előnyben részesítjük sorrendben:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót,
- ezt követően azt a tanulót, akinek a lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye Budapest II. kerületében található,
- továbbá akinek a testvére az iskola jelenlegi diákja, vagy korábbi tanulója volt,
- akinek a szülője, gondviselője az iskola tanulója volt,
- akinek országos tanulmányi eredménye van,
- akinek megyei, fővárosi versenyeredménye van,
- akinek kerületi versenyeredménye van,
- illetve aki középfokú nyelvvizsgával rendelkezik.

Az eredmények ismeretében a jelentkezési lapon megjelölt sorrend (iskola illetve tagozat) változtatásának lehetőségét 2021. március 22-én és 23-án az általános iskola biztosítja.

A végleges eredményről minden felvételizőnek a felvételtől írásbeli értesítést, az elutasításról határozatot küldünk: 2021. április 30-ig.

Beiratkozás: a KRÉTA e-Ügyintézés felületén külön értesítés szerinti időpontban, vagy személyesen 2021. június 24. (csütörtök) 8-12-ig.

Melléklet

Szövegismereti minimum (memoriterek) a hat és hét évfolyamos program magyar nyelv és irodalom szóbeli felvételi vizsgájához

Petőfi Sándor: Az alföld (részlet)

1. Mit nekem te zordon¹ Kárpátoknak
Fenyvesekkel vadregényes tája!
Tán csodállak, ámde nem szeretlek,
S képzetem² hegyvölgyedet nem járja.

2. Lenn az alföld tengersík vidékin
Ott vagyok honn³, ott az én világom
Börtönéből szabadult sas lelkem,
Ha a rónák⁴ végtelenjét látom.

3. Felröpülök ekkor gondolatban
Túl a földön felhők közelébe,
S mosolyogva néz rám a Dunától
A Tiszáig nyúló róna képe.

.....

12. Szép vagy, alföld, legalább nekem szép!
Itt ringatták bölcsőm, itt születtem.
Itt borúljon rám a szemfödél, itt
Domborodjék a sír is fölöttem.

Petőfi Sándor: János vitéz

I. ének

1. Tüzesen süt le a nyári nap sugára
Az ég tetejéről a juhászbojtárra.
Fölösleges dolog sütnie oly nagyon,
A juhásznak úgyis nagy melege vagyon.

2. Szerelem tüze ég fiatal szívében,
Ugy legelteti a nyájt a faluvégen.
Faluvégen nyája míg szerte legelész,
Ő addig subáján⁵ a fűben heverész.

3. Tenger virág nyílik tarkán körülötte,
De ő a virágra szemét nem vetette;
Egy kőhajtásnyira foly tőle a patak,
Bámuló szemei odatapadtanak.

.....

6. Mert a pázsit fölött heverésző juhász
Kukoricza Jancsi, ki is lehetne más?
Ki pedig a vízben a ruhát tisztázza⁶,
Iluska az, Jancsi szívének gyöngyháza.

---

¹ hideg, szigorú

² képzeletem

³ otthon

⁴ síkság

⁵ juh bőréből készült köpenyféleség

⁶ mossa

XIII. ének

13. "Mindenekelőtt is mondd meg a nevedet,
Bátor vitéz, aki lányom megmentetted."
"Kukoricza Jancsi becsületes nevem:
Egy kicsit parasztos, de én nem szégyenlem."

14. Kukoricza Jancsi ekképen felele⁷,
Azután a király ily szót váltott vele:
"Én a te nevedet másnak keresztelem,
Mától fogva neved János vitéz legyen.

XXVI. ének

1. Tündérorszámban csak híre sincs a télnek,
Ott örökös tavasz pompájában élnek;
S nincsen ott nap kelte, nap lenyugovása,
Örökös hajnalnak játszik pirossága.

XXVII. ének

10. Be szép volt Iluska! a tündérleányok
Gyönyörködő szemmel mind rábámulának⁸;
Őt királynéjoknak meg is választották,
A tündérfiak meg Jánost királyokká.

11. A tündérnemzetség gyönyörű körében
S kedves Iluskája szerető ölében
Mai napig János vitéz őkegyelme
Szép Tündérországnak boldog fejedelme

Arany János: Toldi

Előhang

1. Mint ha pásztortűz ég őszi éjszakákon,
Messziről lobogva tenger pusztaságon:
Toldi Miklós képe úgy lobog fel nékem
Majd kilenc-tíz ember-öltő⁹ régiségben.

Rémlik, mintha látnám termetes növést,
Pusztító csatában szálfá-öklelését,
Hallanám dübörgő hangjait szavának,
Kit ma képzelnétek Isten haragjának.

I. ének

3. Egy, csak egy legény van talpon a vidéken,
Meddig a szem ellát puszta földön, égen;
Szörnyű vendégoldal¹⁰ reng araszos vállán,
Pedig még legénytoll¹¹ sem pehelyzik állán.

Széles országútra messze, messze bámul,
Mintha más mezőkre vágyna e határrul;
Azt hinné az ember: élő tilalomfa¹²,
Ütve ,általútnál¹³ egy csekély halomba.

---

⁷ felelt

⁸ rábámultak

⁹ körülbelül 25-35 év

¹⁰ a szekér két oldalára erősített, hosszú rúd

¹¹ szakáll

¹² tilalmat jelölő oszlop

¹³ útkeresztvezető

6. "Szép magyar leventék¹⁴, aranyos vitézek!
Jaj be keservesen, jaj be búsan nézlek.
Merre, meddig mentek? Harcra? Háborúba?
Hírvirágot szedni gyöngyös koszorúba?
Mentek-é tatárra? mentek-é törökre,
Nekik jóéjszakát mondani örökre?
Hej! ha én is, én is köztetek mehetnék,
Szép magyar vitézek, aranyos leventék!"

7. Ilyenforma Toldi Miklós gondolatja,
Mely sovárgó¹⁵ lelkét mélyen szántogatja;
S amint fő magában, amint gondolkodik,
Szíve búbanatban összefacsarodik.
Mert vitéz volt apja: György is, álnok bátyja,
A királyfi mellett nőtt fel, mint barátja;
S míg ő béresekkkel gyűjt, kaszál egy sorban,
Gögösen henyél az a királyudvarban.

.....
III. ének

7. Repül a nehéz kő: ki tudja, hol áll meg?
Ki tudja, hol áll meg s kit hogyan talál meg?
Fuss, ha futhatsz, Miklós! pallos¹⁶ alatt fejed!
Víz sem mossa rólad le a gyilkos nevet!
Elvadulsz, elzüllöl az apai háztól,
Mint amely kivert kan elzüllik a nyájtól:
Ki egyet agyarral halálosan sérte¹⁷,
Ugy aztán kimarta őt a többi érte.

.....
IV. ének

4. Majd az édes álom pillangó képében
Elvetődött arra tarka köntösében,
De nem mert szemére szállni még sokáig,
Szinte a pirosuló hajnal hasadtáig.
Mert félt a szunyogtól, félt a szúrós nádtól,
Jobban a nádasnak esörtető vadától,
Félt az üldözőknek távoli zajától,
De legis-legjobban Toldi nagy bajától.

.....
XII. ének

20. Senki sem állhatott ellent haragjának,
De ingét is odaadta barátjának,
S ha nem ellenkedett senki az országgal,
Örömet tanyázott a víg cimborákkal.
Nem hagyott sok marhát¹⁸, földet és kincseket,
Nem az örökségen civódó¹⁹ gyermeket:

---

¹⁴ szép természetű harcosok

¹⁵ elvagyódó

¹⁶ széles kard

¹⁷ megsebzett

¹⁸ vagyont

¹⁹ veszekedő

De, kivel nem ér föl egész világ ökre,
Dicső híre-neve fennmaradt örökre.

Arany János: A walesi bárdok (részlet)

1. Edward király, angol király
Léptet fakó²⁰ lován:
Hadd látom, úgymond, mennyit ér
A velszi tartomány.

2. Van-e ott folyó és földje jó?
Legelőin fű kövér?
Használt-e a megöntözés:
A pártos honfivér²¹?

3. S a nép, az istenadta nép,
Ha oly boldog-e rajt'
Mint akarom, s mint a barom,
Melyet igába²² hajt?

4. Felség! valóban koronád
Legszebb gyémántja Velsz:
Földet, folyót, legelni jót,
Hegy-völgyet benne lelsz.

5. S a nép, az istenadta nép
Oly boldog rajta, Sire²³!
Kunyhói mind hallgatva, mint
Megannyi pusztá sir.

6. Edward király, angol király
Léptet fakó lován:
Körötte csend amerre ment,
És néma tartomány.

Arany János: Rege a csodaszarvasról (részlet)

1. Száll a madár, ágrul ágra,
Száll az ének, szájruul szájra;
Fű kizöldül ó²⁴ sírhanton²⁵,
Bajnok ébred hősi lanton.

2. Vadat üzni feljövének²⁶
Hős fiai szép Enéhnek:
Hunor s magyar, két dalia²⁷,
Két egytestvér, Ménrót fia.

3. Ötven-ötven jó leventét
Kiszemeltek, hogy követnék;
Mint valamely véres hadra,
Fegyverkeztek könnyü vadra.

4. Vad előttük vérbe fekszik,

---

²⁰ sárgás, szürkés

²¹ a király ellen lázadók megölése

²² ebbe fogták be a szekeret húzó állatokat

²³ felség

²⁴ régi

²⁵ síron

²⁶ feljöttek

²⁷ vitéz

Őz vagy szarvas nem menekszik;
Elejtették már a hímet –,
Üldözik a szarvas-gímet²⁸.

.....

27. Szóla²⁹ Magyar: hej! ki tudja
Merre van, a hazánk útja?
Kerek az ég mindenfelé –
Anyám, anyám, meghalsz belé!

28. Szóla Hunor: itt maradjunk!
Tanyát verjünk; itthon vagyunk:
Selyem a fű, édes a víz,
Fa-odúból csöpög a méz.

29. Kék folyam ad fényes halat,
Vörhenyö³⁰ vad ízes falat,
Feszés az íj, sebes a nyíl,
Harckalandon zsákmány a díj.

30. Száll a madár, száll az ének
Két fiáról szép Enéhnek;
Zengő madár ágrul ágra,
Zengő ének szájrul szájra.

.....

52. Hunor ága hún fajt nemzett,
Magyaré a magyar nemzet;
Szaporaság lón³¹ temérdek;
A szigetben nem is fértek.

53. Szittyá³² földet előzönlék³³,
Dúl királynak dús örökjét; –
És azóta, hősök párja!
Híretek száll szájrul szájra.

---

²⁸ nőstény szarvast

²⁹ szólt, mondta

³⁰ vöröses, foltos

³¹ lett

³² mondabeli nép (szkíta)

³³ előzönlötték, elfoglalták